

Küresel piyasalarda risk iştahında Fed kararı sonrasında başlayan toparlanma sürüyor

Küresel piyasalarda risk iştahı dünü pozitif tamamladı. ABD Merkez Bankası'nın (Fed) piyasa fiyatlamalarıyla uyumlu faiz artırımını ve enflasyonla mücadele konusundaki kararlılık mesajları belirsizlikleri azaltarak risk iştahını destekledi. ABD'de Mayıs ayı perakende satışlar ise beklentilerin altında kaldı. Öte yandan, Avrupa Merkez Bankası (ECB), gerçekleştirdiği olağanüstü toplantısında salgın dönemine özgü uyguladığı varlık programı kapsamındaki varlıklara vadesi geldiğinde ana para kadar yeniden yatırım yapacağını ve ülke tahvillerindeki ayrışmayı durdurmak için yeni bir araç geliştireceğini açıkladı. Bu gelişmeler ve veri akışı altında ABD 2 yıllık tahvilin faizi 23 baz puan azalarak %3,21'e, 10 yıllık tahvilin faizi 19 baz puan gerileyerek %3,29'a indi. Dolar hem gelişmiş diğer ekonomilerin hem de gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri karşısında geriledi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,2, MSCI dünya hisse senedi endeksi %1,2 yükseldi. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %2,2 gerilerken, altın fiyatı %1,4 yükseldi.

Türk finansal varlıklarda ayrışan performanslar gözlemlendi. Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) Mayıs ayı verileri merkezi yönetim bütçe gelirlerindeki hızlı artışla güçlü bütçe fazlasına işaret ederken, finansal varlık fiyatlamalarına etkisi sınırlı oldu. Ülke risk primi ve dolar cinsi tahvil faizi küresel eğilimlerle gerilese de TL cinsi tahvil faizleri bir miktar yükseldi. Borsa İstanbul 100 ve 30 gösterge endeksleri sırasıyla %0,9 ve %0,8 yükselirken, TL dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında yataya yakın kapandı.

Yeni günde küresel piyasalarda risk iştahı dünden kalan eğilimlerle uyumlu bir seyir izliyor. Bu sabah Asya'da piyasa fiyatlamalarını etkileyen veri ve haber akışı sınırlıyken, riskli varlıklarda pozitif seyir sürüyor. Gün içinde jeopolitik gelişmelere dair haberlere ek olarak İngiltere Merkez Bankası'nın (BoE) faiz kararı yakından izlenecek. Yurtiçinde haftalık makro-finance veriler açıklanacakken, Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel eğilimler ve ekonomi dışı gelişmelere yönelik haber akışının önemli olabileceği düşünülüyor.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	17.23 ▼ -0.2%	BİST 100	2,531 ▲ 0.9%
TR 2Y	26.06 ▲ 42 bp	TR 10Y	19.76 ▲ 11 bp
DXY	105.2 ▼ -0.3%	MSCI Dünya	2,557 ▲ 1.2%
Altın (ons, \$)	1,833 ▲ 1.4%	ABD 10Y	3.29 ▼ -19 bp
Brent (varil, \$)	118.5 ▼ -2.2%	Karbon (ton, €)	86.2 ▲ 2.4%

Not: Veriler bir önceki işlem günü kapanışlarını baz almaktadır.

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	-0.2%
İngiliz Sterlini/Dolar	1.5%
JP Morgan GOÜ Endeksi	1.1%
Euro/Dolar	0.3%
Dolar Endeksi	-0.3%
Dolar/Japon Yeni	-1.2%
Dolar/Brezilya Reali	-1.2%
Dolar/Meksika Pesosu	-1.6%
Dolar/Güney Afrika Randı	-1.7%
Dolar/Rus Rublesi	-5.4%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	0.4%
MSCI Kuzey Amerika	1.5%
MSCI Avrupa	1.4%
MSCI Dünya	1.2%
MSCI GOÜ Avrupa	0.9%
MSCI Latin Amerika	0.4%
MSCI GOÜ	0.2%
MSCI Asya Pasifik	0.0%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Konut Fiyat Endeksi (aylık değişim)	Nisan		%9,3
İngiltere	BoE Faiz Kararı	Haziran	%1,25	%1,00

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Fed piyasa fiyatlamalarıyla uyumlu olarak para politikası faizini 75 baz puan artırarak %1,50-%1,75 düzeyine çıkardı. Bilançosundaki Hazine tahvili ve ipotekli menkul kıymetleri Mayıs ayında açıklanan plan dahilinde azaltmaya devam edeceğini belirtti. Üyelerden biri faiz artırımının 50 baz puan olması yönünde oy kullanırken, Fed karar metninde %2'lik enflasyon hedefine ulaşma konusunda güçlü bir taahhüde sahip olduğunun altını çizdi. Ekonomik aktivitenin ilk çeyrekteki zayıflamanın ardından hızlandığını belirtirken, istihdam artışlarının güçlü ve işsizliğin düşük seyrettiğini hatırlattı. Enflasyonun, arz-talep dengesizlikleri, yüksek enerji fiyatları ile genele yayılmış fiyat baskısını yansıtarak yüksek kaldığına dikkat çekti. Bununla birlikte Fed üyeleri büyüme tahminlerini aşağı, enflasyon ve para politikası faizlerine ilişkin öngörülerini yukarı yönde güncelledi. Üyeler 2022 yılı büyüme tahminlerini %2,8'den %1,7'ye, 2023 ve 2024 tahminlerini sırasıyla %2,2'den %1,7'ye ve %2,0'dan %1,9'a indirdiler. 2022 yılı çekirdek enflasyon beklentilerini %4,1'den %4,3'e, 2023 öngörülerini %2,6'dan %2,7'e yükselttiler. Fed para politikası faizlerinin 2022 sonunda önceki tahminlerine göre 1,5 yüzde puan daha yukarıda %3,4 olması bekleyen üyeler 2023 tahminlerini %2,8'den %3,8'e revize ederken, 2024 yılı tahminlerini %2,8'den %3,4'e güncellediler. Fed Başkanı Jerome Powell basın toplantısında faiz artırımının hızlanmasında geçen haftaki yüksek enflasyonun ve enflasyon beklentilerindeki artışların etkili olduğuna işaret etti. Temmuz toplantısında faiz artırımı için 50 ve 75 baz puanlık artırımların her ikisinin de masada olduğunu belirtirken, çünkü toplantıda 100 baz puanlık bir artırım seçeneğinin tartışılmadığını söyledi.

ECB mevcut finansal piyasa gelişmelerinin ele alındığı olağanüstü bir toplantı gerçekleştirdi. Toplantıda ECB Pandemi Acil Varlık Alım Programı (PEPP) kapsamında alınan ve vadesi gelen menkul kıymetlere yeniden yatırım yapma kararı aldı. Ayrıca Euro Bölgesi üyesi ülkelerin finansal varlıklarındaki ayrışmayı önleyecek araç üzerindeki çalışmaları hızlandırma kararı aldı.

ABD'de Mayıs'ta perakende satışlarda sürpriz azalış yaşanırken, Haziran ayı New York Fed imalat sanayi aktivite endeksi beklentilerin altında kaldı. Aylık bazda toplam perakende satışlar %0,2 artış tahminlerinin aksine %0,3 azaldı. Aynı dönemde perakende satış kontrol grup %0,5 artış beklentilerine karşın yataya yakın kaldı. Bununla birlikte, Nisan ayı verileri aşağı yönde revize edildi. New York Fed imalat sanayi aktivite endeksi ise Mayıs ayındaki -11,6'dan Haziran'da 3,0 olan tahminlerin altında kalarak -1,2 değerini aldı.

Euro Bölgesi'nde Nisan ayı sanayi üretimi beklentilerin hafif altında artış kaydederken, dış ticaret açığı genişledi. Aylık bazda sanayi üretimi Nisan'da %0,4 artarken, yıllık bazda %2,0 daraldı. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre, Bölge genelinin dış ticaret açığı Mart ayındaki 17,8 milyar euro seviyesinden 31,7 milyar euroya çıktı.

Brezilya Merkez Bankası (BCB) para politikası faizini beklentiler dahilinde %12,75'ten %13,25'e çıkardı.

Vergi gelirlerindeki güçlü artışla merkezi yönetim bütçesi Mayıs'ta fazla verdi. Merkezi yönetim bütçesi toplam gelirleri Mayıs'ta %203,9 artarak 317,8 milyar TL olurken, toplam harcamalar %47,3 artışla 173,8 milyar TL seviyesinde kaldı. Nakit gerçekleştirmelerle karşılaştığımızda Mayıs'ta gelir ve giderler aşağı yukarı saparken, giderlerde sapma biraz daha belirgin oldu. Gelirlerde hızlanma hem vergi hem de vergi dışı gelirlerde gözlemlendi. Kur Korumalı Mevduat (KKM) uygulaması ve BOTAŞ'a yapılan transferlere rağmen bütçe giderleri enflasyonun altında kaldı. Bu sonuçlarla, 2021 Mayıs'ta 13,4 milyar TL açık veren bütçe dengesi 2022 Mayıs'ta 144,0 milyar TL fazla verdi. Geçen yıl Mayıs'ta sadece 575 milyon TL olan faiz dışı fazla 161,9 milyar TL'ye çıktı. Yılın ilk beş ayında gelirlerde artış %99,9 olurken, giderlerde artış %74,5 seviyesinde gerçekleşti. Vergi gelirlerindeki artış %108,0 olurken, faiz dışı giderlerde artış %78,8 oldu. Böylece 2021 Ocak-Mayıs döneminde 7,5 milyar TL açık veren bütçe dengesi 2022'nin aynı döneminde 124,6 milyar TL fazla verdi. Faiz dışı fazla ise 73,9 milyar TL'den 246,5 milyar TL'ye yükseldi.

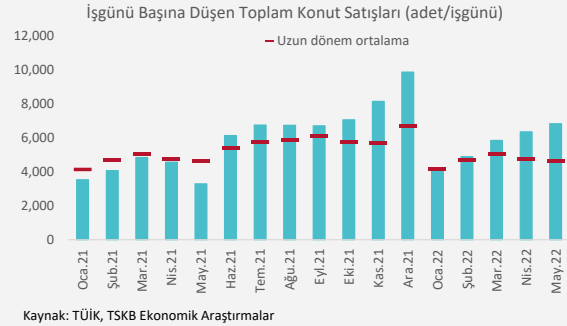
TÜİK Nisan ayına ilişkin ücretli çalışan istatistiklerini açıkladı. Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında ücretli çalışan sayısı Nisan ayında yıllık %4 artış gösterirken, aylık bazda %0,2 azaldı. Geçen yılın Nisan ayında 13,46 milyon kişi olan sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında ücretli çalışan sayısı, bu yılın aynı ayında 13,99 milyon kişiye yükseldi. Söz konusu ayda ücretli çalışan sayısı, sanayi sektöründe yıllık bazda %3,8, ticaret-hizmet sektöründe %7,4 artarken, inşaat sektöründe %11,2 azaldı.

Şirket ve Sektör Haberleri

Çimsa bazı varlıklarını 110 milyon euro bedelle Ferpa İnşaat'a devretti. Taraflar arasındaki anlaşma ile Niğde Entegre Çimento Fabrikası, Kayseri Entegre Çimento Fabrikası, Ankara Çimento Öğütme Tesisi ile Başakpınar, Ambar, Nevşehir, Cırgalan, Aksaray, Ereğli ve Kahramanmaraş Hazır Beton Tesisleri ve bu tesislerde yer alan sabit varlıklar ile bunlarla bağlantılı diğer varlıklar devredildi.

Finansal teknoloji şirketi Param, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), CEECAT Capital, Alpha Associates ve Revo Capital'ın katıldığı ilk yatırım turunda 200 milyon doların üzerinde değerlendirme ile yatırım aldı.

Mayıs ayında konut satışları yıllık %107,5 oranında artarak 123 bin seviyesine yaklaştı. Yüksek oranlı artışın bir sebebi geçen Mayıs ayında salgın tedbirleri nedeniyle yaşanan kısmi kapanmadan kaynaklı düşük baz olarak öne çıkıyor. Bununla birlikte işgünü başına gerçekleşen konut satışlarının uzun dönem ortalamasının %47 kadar üzerinde gerçekleşmesi güçlenen konut talebine işaret ediyor. Alt kalemlere bakıldığında ipotekli satışların %177,8 arttığı ve toplam satışlar içinde %23,9 pay elde ettiği görülüyor. Yabancıya satışlarda ise bir önceki yıla göre %335 oranında artış var. Mayıs ayında yabancıya satılan 5.962 adet konutun toplam satışlar içindeki payı ise %4,9 seviyesinde. Antalya'da gerçekleşen konut satışlarının %28'i, İstanbul'daki satışların ise %11'inin yabancılarla gerçekleştiği görülüyor.

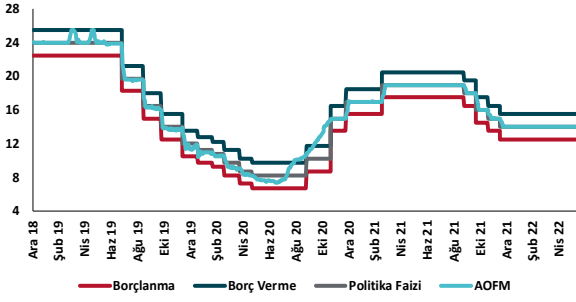
Tarımda üretici enflasyonu rekor seviyesini tazeledi. Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım - ÜFE) Mayıs ayında aylık %16,18, yıllık ise %154,97 yükseldi. Ana gruplarda Mayıs ayında bir önceki aya göre tek yıllık bitkisel ürünlerde %4,38, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde %14,88 ve çok yıllık bitkisel ürünlerde %59,15 artış gerçekleşti.

Milli Savunma Bakanlığı'nın, Rusya ile Ukrayna savaşının neden olduğu tahıl krizinin çözümü için "kırmızı hat" diplomasisini hayata geçirdiği ifade edildi. Gıda yüklü gemilerin Ukrayna limanlarından çıkamaması nedeniyle dünya genelinde yaşanan hububat krizini daha yakından ele almak ve sonuca ulaştırmak üzere savunma bakanlıklarından birer personelin görev yapacağı özel bir hat oluşturulduğu bildirildi.

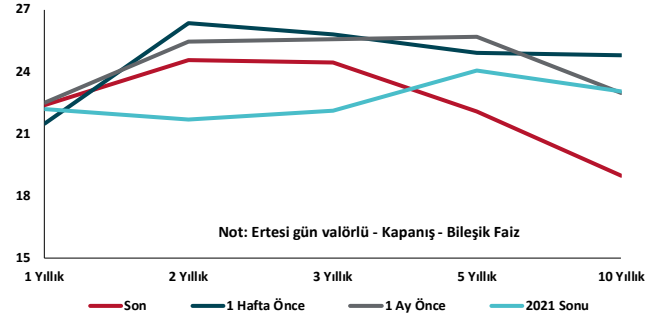
Avrupa Birliği (AB) önümüzdeki dönemde Mısır'a 3 milyar euroluk tarım desteği sağlayacak. Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, Rusya-Ukrayna savaşından dolayı gıda tedarikinde meydana gelen sıkıntılar nedeniyle kısa vadede tahıl stoklarını artırması için Mısır'a 100 milyon euro bütçe sağlayacaklarını belirtti. Orta ve uzun vadede ise AB'nin yatırımlarıyla yerel gıda üretiminin yenilenmesi ve artırılması adına önümüzdeki yıllarda bölgede tarım, sulama ve suya 3 milyar euro bütçe ayıracağını ifade etti.

2021 yılında güneş ve rüzgâr enerjisi kaynakları küresel elektriğin %10'undan fazlasını sağladı. REN21 tarafından yayınlanan "2022 Yenilenebilir Enerji Küresel Durum Raporu"na göre, küresel elektrik üretimindeki rekor artışın da etkisiyle güneş ve rüzgâr enerjisi kaynaklarından üretilen elektrik ilk kez toplam üretilen elektriğin %10'unu geçti. Bununla birlikte, elektrik sektörünün yanı sıra ulaştırma, ısınma, tarımı da içeren toplam enerji talebinde 2021 yılında gerçekleşen toparlanma büyük ölçüde kömür ve doğal gaz ile karşılandı ve bu da karbondioksit emisyonlarının %6'ya kadar yükselmesine neden oldu. Tedarik zinciri kesintilerine, nakliye gecikmelerine ve rüzgâr ve güneş enerjisi bileşenleri için artan fiyatlara rağmen, 2021 yılında yenilenebilir enerji kapasitesine 314 gigavat (GW) ilave kapasite sağlandı ve toplam yenilenebilir enerji kapasitesi 3.146 GW'ye ulaştı.

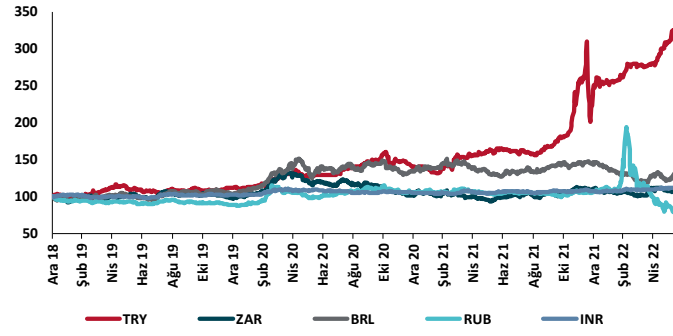
TCMB Faiz Koridoru

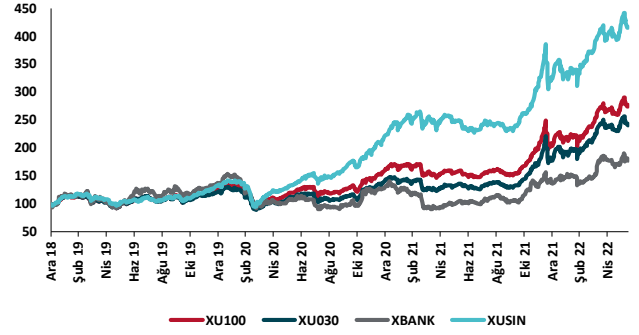
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

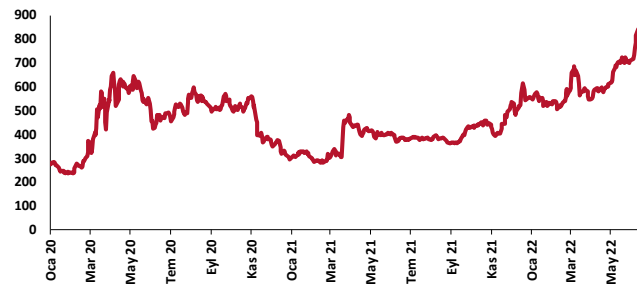
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2018=100)

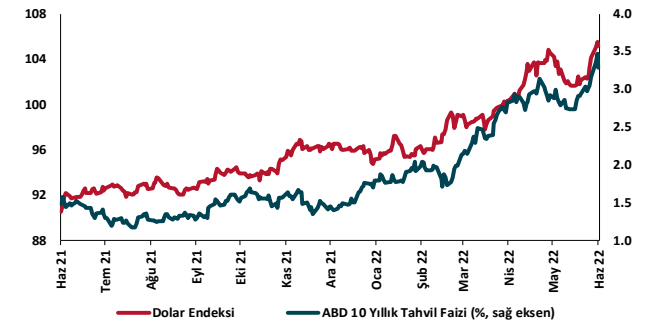
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

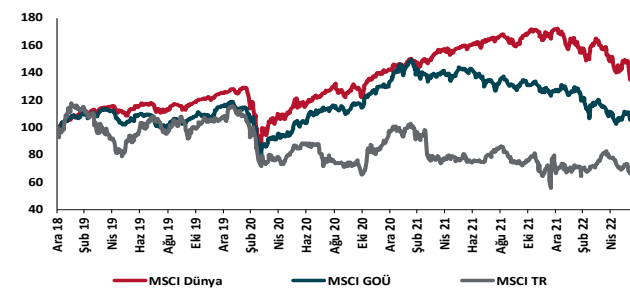
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

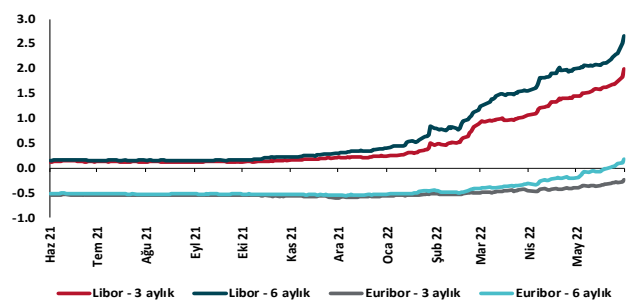
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.